

JAK NIE DAĆ SIĘ ZMANIPULOWAĆ INFORMACJOM O KLIMACIE?

6 PROSTYCH ZASAD

1. SPRAWDŹ ŹRÓDŁO

NIE KAŻDA INFORMACJA W INTERNECIE JEST RZETELNA - NAWET JEŚLI WYGLĄDA PROFESJONALNIE.

ZADAJ SOBIE PYTANIE:

KTO TO OPUBLIKOWAŁ?

CZY TO INSTYTUCJA, NAUKOWIEC, EKSPERT, KTÓREGO DOŚWIADCZENIE MOŻESZ POTWIERDZIĆ CZY ANONIMOWY PROFIL?

**PRO TIP: JEŚLI NIE MOŻESZ ŁATWO ZNALEŹĆ AUTORA
LUB ORGANIZACJI - ZACHOWAJ OSTROŻNOŚĆ.**

2. ZATRZYMAJ SIĘ NA CHWILĘ

DEZINFORMACJA DZIAŁA NA EMOCJACH -
SZCZEGÓLNICIE NA ZŁOŚCI, STRACHU LUB OBURZENIU.

**JEŚLI COŚ WYWOŁUJE SILNĄ REAKCJĘ, TO SYGNAŁ,
ŻEBY SPRAWDZIĆ TO DOKŁADNIEJ**

**PRO TIP: NIE UDOSTĘPNIJ INFORMACJI OD RAZU.
DAJ SOBIE MINUTĘ I JĄ SPRAWDŹ.**

3. SPRAWDŹ DATĘ I KONTEKST

CZĘSTO PRAWDZIWE INFORMACJE SĄ UŻYWANE W NIEWŁAŚCIWYM KONTEKŚCIE.

ZADAJ SOBIE PYTANIE:

KIEDY TO SIĘ WYDARZYŁO?

CZY DOTYCZY TEGO SAMEGO KRAJU LUB SYTUACJI?

PRO TIP: STARE DANE I ZDJĘCIA MOGĄ WYGLĄDAĆ JAK NOWE.

4. JEDNO ŹRÓDŁO TO ZA MAŁO

**JEŚLI INFORMACJA JEST PRAWDZIWA, ZWYKLE POJAWIA SIĘ W KILKU
WIARYGODNYCH MIEJSCACH.**

SPRAWDŹ:

CZY INNE MEDIA LUB INSTYTUCJE POTWIERDZAJĄ TĘ INFORMACJĘ
CZY POJAWIAJĄ SIĘ RÓŻNE OPINIE EKSPERTÓW

PRO TIP: SZUKAJ WIĘCEJ NIŻ JEDNEGO ŹRÓDŁA.

KLIMATBEZFEJKOW.PL

5. UNIKAJ PROSTYCH ODPOWIEDZI NA ZŁOŻONE TEMATY

ZMIANA KLIMATU TO ZŁOŻONY TEMAT - JEŚLI KTOŚ OFERUJE JEDNĄ PROSTĄ PRZYCZYNĘ LUB JEDNO PROSTE ROZWIĄZANIE, WARTO ZACHOWAĆ OSTROŻNOŚĆ.

SYGNAŁY OSTRZEGAWCZE:

- TO WSZYSTKO WINA JEDNEJ RZECZY”
- „NIKT WAM TEGO NIE POWIE”
- „TO UKRYWANA PRAWDA”

6.SPRAWDŹ, ZANIM UWIERZYSZ

ZADAJ JEDO KLUCZOWE PYTANIE:

**CZY TA INFORMACJA POMAGA ZROZUMIEĆ
PROBLEM - CZY TYLKO WZBUDZA EMOCJE?**

TO NAJPROSTSZY SPOSÓB, ŻEBY ODRÓŻNIĆ WIEDZĘ OD MANIPULACJI.